

[18. 1.]

(Zie ook Zitting 1887-1888. — 91).

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens nader ter overweging aan de in de vorige zitting cnafge laan gebleven vier ontwerpen van wet tot bekrachtiging van provinciale heffingen in *Friesland*.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die de wetsontwerpen vergezelt, bevat de gronden waarop zij rusten.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 16den Mei 1888.

WILLEM.

[18. 2.]

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat de Staten van Friesland aan Ons hebben voorgedragen het heffen van kanaal-, brug-, opslag- en tolgelden op het vaarwater van Stroobos naar Lemmer, waarvan de opbrengst moet strekken ter tegemoetkoming in de kosten van verbetering en onderhoud van dat vaarwater en daarbij behorende werken;

En dat de heffing van die gellen volgens art. 116 der wet van 6 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 39) bekrachtiging door de wet vereischt;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing gedurende vijf jaren, ten behoeve van de provincie Friesland, van kanaal-, brug-, opslag- en tolgelden op het vaarwater van Stroobos naar Lemmer naar de volgende regeling.

Aan genoemd vaarwater wordt geheven:

I. Kanaalgeld:

1°. bij de draaibrug van het voormalig Blaauwverlaat en bij Schuilenburg:

a. voor schepen per kubiek meter een halve cent	f 0,00½
b. voor stoomschepen per kubiek meter een cent	0,01
c. voor houtvloten in eens tien cent	0,10

2°. bij de draaibruggen te Bergumerdam en Irnsumerzijl, de Schutsluis te Terhorne en bij de Scharsterbrug:

a. voor schepen per kubiek meter een cent	f 0,01
b. voor stoomschepen per kubiek meter twee cent	0,02
c. voor houtvloten in eens twintig cent	0,20

II. Bruggeld:

Bij de hiervoor genoemde bruggen, alsmede bij de draaibrug te Stroobos en Kootstertille voor ieder schip of houtvlot, waarvoor de brug moet worden geopend, tien cent f 0,10

III. Opslaggeld:

Voor hetgeen aan de opslagplaats wordt gelost of geladen bij de brug te Bergumerdam en bij de Scharsterbrug:

a. voor een paard vijf cent	f 0,05
b. voor een rund, twee en een halve cent	0,02½
c. voor een kalf, schaap of varken een en een halve cent	0,01½
d. voor mest, hout, turf, steenkolen, cokes, hooi, stroo, aarde, bouwmaterialen en dergelijke per wagen aan- of afgevoerd wordende, per wagen of een gedeelte daarvan twee en een halve cent	0,02½

voor alle andere voorwerpen dan de sub a, b, c en d genoemde een cent 0,01

IV. Tolgeld:

Bij het passeeren over de brug te Irnsumerzijl:

a. voor een paard, muilezel of ezel vijf cent	f 0,05
b. voor een rund twee en een halve cent	0,02½
c. voor een kalf, schaap of varken een en een halve cent	0,01½
d. voor eene kudde kalveren, schapen of varkens in eens ten hoogste vijftig cent	0,50

Het kanaalgeld is verschuldigd telkens bij het doorvaren van de brug; het opslaggeld telkens wanneer van de opslagplaats wordt gebruik gemaakt.

Van al hetgeen langer dan een week op de opslagplaats wordt gelaten is voor elke week of onderdeel daarvan het opslaggeld opnieuw verschuldigd.

Voor schepen met eene inhoudsgrootte van 10 tot en met 25 kubiek meter is half kanaalgeld verschuldigd.

Deze bepaling is niet van toepassing op stoomschepen.

Voor schepen en houtvloten, waarvan de gezagvoerders aan den brugwachter te Irnsumerzijl een bewijs ter hand stellen dat zij aan de schutsluis in de Nieuwe Slachte bij Terhorne kanaalgeld hebben betaald, is slechts half kanaalgeld verschuldigd.

Omgekeerd is dit met de schepen en houtvloten aan die schutsluis, waarvoor te Irnsumerzijl is betaald, het geval.

Indien de berekening van het kanaalgeld eene breuk aanwijst van $\frac{3}{4}$ of $\frac{1}{4}$ wordt $\frac{3}{4}$ voor een cent en $\frac{1}{4}$ niet gerekend.

Vrijdom van kanaalgeld wordt genoten voor:

a. schepen wier inhoud minder dan tien kubiek meter is;
b. schepen gebruikt door de ambtenaren en beambten van den provincialen waterstaat als zoodanig in functie zijnde;

c. schepen die blijkens een aan den brug- of sluiswachter te vertoonen certificaat van de ambtenaren, die met de directie der werken zijn belast, niets anders vervoeren dan bouwstoffen voor provinciale werken of die op eenige andere wijze uitsluitend voor die werken worden gebruikt;

d. bij de Scharsterbrug voor schepen gebruikt door ingezetenen van den Frijega'sterveepolder en door die van het

waterschap de Frijege'sterpolder, gelijk ook alle schepen, welke ten dienste der ingezetenen en van de ingelanden van voornoemde polders bouwmaterialen, mest of wat dies meer zij, niets uitgezonderd, aanvoeren, zoowel heen als terug.

Voor de onder *b* en *c* vermelde schepen wordt mede vrijlom van brug- en opslaggeld, voor die onder *d* vermeld bij de Scharsterbrug vrijdom van bruggeld genoten.

Vrij van betaling van tolgeld zijn:

a. de beambten der brievenposterij, als zoodanig in functie zijnde;

b. de ambtenaren en beambten van den provincialen waterstaat, als zoodanig in functie zijnde;

c. militairen in uniform, transporten van militairen en rijkspolitie;

d. de aannemer van het onderhoud van de brug en daartoe behoorende werken.

Als grondslag voor de berekening van het kanaalgeld wordt aangenomen de inhoudsgrootte van het schip in den Nederlandschen meetbrief of in de akte van patent vermeld. De inhoud van een schip, waarvan de gezagvoerder geen dezer stukken vertoont, wordt begroot door den brug of sluiswachter, behoudens teruggaaf van hetgeen mocht blijken te veel te zijn betaald, indien binnen zes weken een dier stukken wordt vertoond.

Onder »schepen» worden alle soorten van vaartuigen verstaan.

Artikel 2.

De invordering van de gemelde gelden geschiedt volgens het reglement te dezer zake vastgesteld door de Provinciale Staten van Friesland op 10 November 1887 onder n°. 2, goedgekeurd bij Ons besluit van 18 Januari 1888 n°. 11.

Artikel 3.

De wetten van 24 April 1884 (*Staatsblad* n°. 67, 68 en 69), 31 December 1884 (*Staatsblad* n°. 252) en 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 66) vervallen met het in werking treden der heffingen in artikel 1 bedoeld.

Artikel 4.

Deze wet treedt in werking op den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

[18. 3.]

ONTWERP VAN WET

WIJ WILLEM III, KONING.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat de Staten van Friesland aan Ons hebben voorgedragen het heffen van kanaal- en bruggelden op het vaarwater van Nieuwezijlen naar Harlingen, waarvan de opbrengst moet strekken ter tegemoetkoming in de kosten van verbetering en onderhoud van dat vaarwater en daarbij behoorende werken;

En dat de heffing van die rechten, volgens art. 116 der wet van 6 Juli 1850 (*Staatsblad* n°. 39), bekrachtiging door de wet vereischt;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing, gedurende vijf jaren, ten behoeve van de provincie Friesland, van kanaal- en bruggelden op het vaarwater van Nieuwezijlen naar Harlingen, naar de volgende regeling:

Op genoemd vaarwater wordt een kanaalgeld geheven:

I. bij de draaibrug te Engwierum, bij de Klaarkampster- of Hoogbrug en bij de brug te Ritzumazijl:

<i>a.</i> voor schepen per kubiek meter een cent.	f 0,01
<i>b.</i> voor stoomschepen per kubiek meter twee cent.	0,02
<i>c.</i> voor houtvloten in eens twintig cent.	0,20

II. bij de brug te Koetille:

<i>a.</i> voor schepen per kubiek meter een halve cent.	0,00½
<i>b.</i> voor stoomschepen per kubiek meter een cent.	0,01
<i>c.</i> voor houtvloten in eens tien cent.	0,10

Voor schepen met eene inhoudsgrootte van 10 tot en met 25 kubiek meter is half kanaalgeld verschuldigd.

Deze bepaling is niet van toepassing op stoomschepen. Indien de berekening van het kanaalgeld een breuk aanwijst van $\frac{3}{4}$ of $\frac{1}{4}$, wordt $\frac{3}{4}$ voor één cent en $\frac{1}{4}$ niet gerekend.

Bij de genoemde bruggen, alsmede bij de brug te Kingmatille, wordt van ieder schip of houtvlot, waarvoor de brug moet worden geopend, een bruggeld van f 0,10 geheven.

Bij de Bolswarderbrug wordt een bruggeld van f 0,10 geheven van ieder schip of houtvlot, dat met staanden mast doorvaart.

Vrijdom van kanaalgeld wordt genoten door:

- a.* schepen, wier inhoud minder dan 10 kubiek meter is;
- b.* schepen, gebruikt door de ambtenaren en beambten van den provincialen waterstaat, als zoodanig in functie zijnde;
- c.* schepen, welke, blijkens een aan den brugwachter te vertoonen certificaat van de aan het hoofd der na te noemen werken staande ambtenaren, niets anders vervoeren dan bouwstoffen voor provinciale werken of die op eenige andere wijze uitsluitend voor die werken worden gebezigd.

De onder *b* en *c* vermelde schepen genieten mede vrijdom van bruggeld.

Van een uur na zonsondergang tot een uur vóór zonsopgang is de doorvaart door de Bolswarderbrug vrij.

Als grondslag voor de berekening van het kanaalgeld wordt aangenomen de inhoudsgrootte van het schip, in den Nederlandschen meetbrief of in de akte van het patent vermeld.

De inhoud van een schip, waarvan de gezagvoerder geen dezer stukken vertoont, wordt begroot door den brugwachter, behoudens teruggaaf van hetgeen blijken mocht te veel te zijn betaald, indien binnen zes weken een dier stukken wordt vertoond.

Onder »schepen» worden alle soorten van vaartuigen verstaan.

Artikel 2.

De invordering van de gemelde gelden geschiedt volgens het reglement, te dezer zake vastgesteld door de Provinciale Staten van Friesland op 15 November 1887 onder n°. 2, goedgekeurd bij Ons besluit van 18 Januari 1888 n°. 11.

Artikel 3.

De wetten van 25 December 1871 (*Staatsblad* n°. 168)